

וְנִתַּתִּי לָהֶם לֵב לְדַעַת אֶתִּי
כִּי אֲנִי ה'
וְהִירֵי לִי לְעַם
וְאֲנֹכִי אֱהִיָּה לָהֶם לֵאלֹהִים
כִּי יִשְׁבְּרוּ אֵלַי בְּכָל לְבָבָם

ירמיהו כ"ד ז'

מחברת אסא

פרק שני: אני מאמין

"כל הספרים כולם,
בין בקודש בין בחול,
וכל הידיעות הבאות לאדם מחוצה לו,
אינם כי אם עוזרים לעורר את רוחו הפנימי,
להוציא לאור על ידם את הגנוז במעמקיו".

(הראי"ה קוק, שמונה קבצים, א' תרי"ט)

~ לרפואת אלעד בן ג'וליה ~

כתיבה: נורית בר יוסף ומיכל מרמור
עיצוב ועימוד: מיכל מרמור
כל הזכויות שמורות ליוצרות, מותר להשתמש.
הלימוד והשימוש במחברת מוקדש לרפואת אלעד בן ג'וליה

אלול תש"פ

נורית - nuritby@gmail.com
מיכל - michalmarmor@gmail.com

איזו דרך מפרת אפי' יתרי?

מה אני יכולה לעמוד מפרת לאיני מפרת איתרי?

אני מפרת דרך נוספת.

א. לימוד אמונה

האם צריך ללמוד אמונה?
האם רצוי ללמוד אמונה? האם חובה ללמוד אמונה?

ר' יהודה הלוי "כוזרי" (עמ' 34)

מה עדיף עפ"י ריה"ל- להאמין בתמימות או לחקור?

מדוע ללמוד אמונה עפ"י ריה"ל?

ר' נחמן מברסלב "ליקוטי מוהר"ן" (עמ' 35)

מה דעתו של ר' נחמן על חקירה שכלית של האמונה?

מי יכול לחקור חקירה שכלית של האמונה מבלי להיכשל?

אם ניתן להגיע לכל "ענייני הדת" בשכל, מדוע קיבלנו תורה ע"י נבואה ולא ע"י חקירה שכלית בעצמנו?

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

סיבה נוספת (שלא בחומר אך חשוב לדעת) - לפרטי המצוות לא היינו יכולים להגיע בשכל, אלא רק לכללים.

רס"ג מחזק את האנשים בארבע קבוצות, פאס אני מצפה בי'אנו קבוצה חמישית?

באי'ו קבוצה אני מצאת את צמח?

רס"ג מתייחס בדבריו למתח בין הרצון לל אדם לחקור לבד ולענות בעצמו את צמח האמונה, לבין המלכת המסורת אותה קיבל מאבותיו. איפה אני בקונפליקט הזה?

ר' סעדיה גאון הקדמה לספרו "אמונות ודעות" (עמ' 36-38)

הספר 'אמונות ודעות' הינו ספר האמונה היהודי הראשון. בהקדמה לספרו 'אמונות ודעות' מסביר ר' סעדיה את הרקע והמניע לכתיבת ספר אמונה זה.

רס"ג מחלק את האנשים ואמונתם לארבע קבוצות:

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____

מה הביא אותו לכתוב את ספרו?

כיצד עונה רס"ג לטוענים שחקירת האמונה מביאה לידי כפירה?

מהן שתי הסיבות שמונה רס"ג ללימוד אמונה?

מה מאפיין את דורנו בצדתי, מה החיפוש כיום?

Handwriting lines for the first question on page 9.

כאם דברי רב קוק יכולים להפתאים בעיני גס לדור לענו?

Handwriting lines for the second question on page 9.

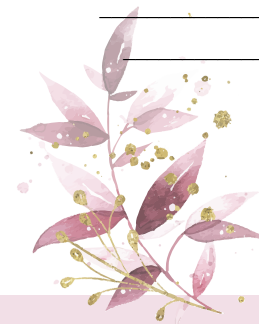
הרב קוק מאמר הדור (עמ' 45-46)

מה מאפיין את הדור על פי הרב קוק?

Handwriting lines for the first question on page 8.

מדוע יש בדורנו צורך מיוחד בלימוד אמונה?

Handwriting lines for the second question on page 8.

מה ההבדל בין טהרת הלב לבין הפעולות הטבעיות? (כגון שינה או יקיצה)

מה מוכיח הרמח"ל מהפסוק ממשלי-

"אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה, אז תבין יראת ה'?"

האם לדעתך יצאוך לכהי יכום לבלוף עם החיות? האם יש לך דוגמא

מח"י לכהי בלכם בלפוף עם הנבל?

התולעת בל'מאד מסיפת ילריכ היא בפתמאד ובחפרה ולכא בחיזול.

האם יש תחום בחיים לל'י לאנ'י חזבה לפתמאד הו?

עבודת המידות, טהרת הלב, אהבת ה' ויראתו, האם הינן טבעיות או שמצריכות עמל? האם יש חובה לעסוק בעולם הנפש?

רמח"ל- ר' משה חיים לוצאטו "מסילת ישרים" (עמ' 39-40)

מסילת ישרים הוא ספר העוסק בתיקון המידות, בדרכי התעלותו הרוחנית והמוסרית של האדם, באופן הדרגתי אל עבר מדרגת הקדושה ורוח הקודש. (המידות הן: זהירות, זריזות, נקיות, פרישות, טהרה, חסידות, ענוה, יראת חטא וקדושה)

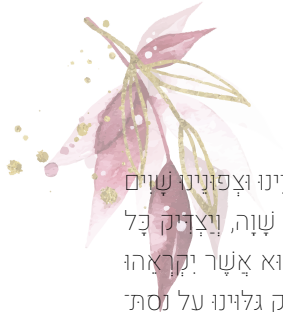
בהקדמה לספרו מסביר הרמח"ל כי מטרת הספר אינה לחדש דבר לא ידוע. אם כן מהי תועלתו?

מדוע אנשים אינם מרבים בלימוד עבודת מידות?

מי בכל זאת עוסק בענייני עבודת המידות, ומהו העיוות שנוצר בעקבות כך?

מהי מטרת מצוות הלבבות:

"וְצִוִּיהָ שֶׁתִּדַּע כִּי הַפְּנֵה וְהַתּוֹעֵלֶת בְּמִצְוֹת הַלְּבָבוֹת הֵם – שִׁיְהִיו גְּלוּיֵינוּ וְצְפוּיֵינוּ שְׁוִים וְשִׁקְוִוִּים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, עַד שֶׁתִּהְיֶה עֲדוּת הַלֵּב וְהַלְשׁוֹן וְהָאָבְרִים שְׁוֵה, וְיִצְדִּיק כָּל אֶחָד מֵהֶם אֶת חֵבְרוֹ וְיַעֲיֵד לוֹ וְלֹא יִחַלֵּק עָלָיו וְלֹא יִסְתֵּר דְּבָרָיו, וְהוּא אֲשֶׁר יִקְרָאָהוּ הַכְּתוּב "תְּמִים", בְּאִמְרוֹ: "תְּמִים תִּהְיֶה עִם ה' אֱלֹהֶיךָ..." וְכֵן אִם יִחַלֵּק גְּלוּיֵנוּ עַל נִסְתֵּי רֵנוּ, וְכִנְיַת לְבָבְנוּ עַל דְּבוּרֵנוּ, וְתַנּוּעַת אָבְרֵינוּ עַל מְצֻפּוּנֵנוּ, לֹא תִהְיֶה עֲבוּדַתְנוּ לְאֱלֹהֵינוּ שְׁלֵמָה, מִפְּנֵי שְׂאִינוּ מְקַבְּלִים מִמֶּנּוּ עֲבוּדָה מְזֻיֶּפֶת..."

הסבירי במילים שלך, מדוע חשוב כל כך לדעת רבנו בחיי לעסוק בחובת הלבבות -

מהם שני המשלים שמספר רבנו בחיי ומה לומדים מכל אחד מהם?

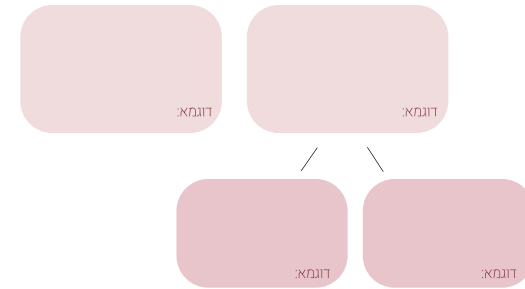
משל העבד סופר הממון -

משל הכסף השחור -

רבנו בחיי "חובת הלבבות" (עמ' 41-46)

קביעתו הבסיסית של רבנו בחיי היא – כי השכל הוא המתנה הגדולה ביותר שקיבלו בני האדם מאת הקב"ה, על כן לא ייתכן שאמונת האדם לא תהיה מבוססת על השכל.

חכמת התורה מתחלקת לשניים:

בתקופתו של רבנו בחיי, אין כמעט איש העוסק בענייני חובת הלבבות, העיסוק הדתי מרוכז כמעט בבלעדיות בחובת האיברים.

רבנו בחיי מוכיח כי יש חובה ללמוד את חובת הלבבות -

מן השכל:

מן התורה:

מן הקבלה (דברי חז"ל):

רבנו בחיי מעלה שתי סברות נוספות מדוע לא עוסקים ב'חובת הלבבות' וסותר אותן.

טענה ראשונה

שלילת הטענה

טענה שניה

שלילת הטענה

לסיכום:

לאזכר לאנני חוצה ללאוה לסייח פנולא -

Four horizontal lines for writing.

מלפ ללני לוקחת איתי מלילמוה

Three horizontal lines for writing.

מה אני חולבת, לרבוני החי"י גיב אומר עם החינך דדתי גיוס?

Four horizontal lines for writing.

פלמיס רבות אנחנו פוגלות פלר גין פנראות החיזונת לבין מה
למתחולם באמת התעך גלם מהחינה דתית, מה למדתי גלניו, מה חידל
לי לילמוה פמקור פנולא זג?

Four horizontal lines for writing.

תבנה לאני חוצה לקחת איתי מלילמוה:

Four horizontal lines for writing.

ר' שניאור זלמן מלאדי, "ספר התניא" (עמ' 50)

איזה פועל מזהה רבי שניאור זלמן מלאדי במילה אמונה?
מה הוא לומד ממנו על האמונה?

האדמו"ר הרב שלום בער שניאורסון מלובאוויטש, "ספר המאמרים" (עמ' 50-51)

מה ההבדל בין מלאכת אומן רגיל לבין בריאת העולם ע"י ריבונו של עולם?
מה ההבדל הזה מלמד אותנו על העולם ועצם קיומו?

הרש"ב ממחיש את דבריו באמצעות משל על האבן הנזרקת למעלה, הסבירי
את המשל ואת הנמשל

ב. מהי אמונה?

מהי בדיוק אמונה? ידיעה שכלית? הרגשה? תקווה?
השערה? ידיעה חלקית? או אולי וודאות?

הסבירי בלשונך את משמעות המילה אמונה כפי שהיא מופיעה בבראשית ט"ו
(עמ' 84)

ר' יוסף אלבו, ספר העיקרים מאמר ראשון (עמ' 49)

מהי אמונה עפ"י ר' יוסף אלבו

כאן נפסקה כפי מפתח אותי? הדין?

הרמב"ם, י"ג עיקרי האמונה, הקדמה ל"פרק חלק" (עמ' 52-55)

סכמי בקצרה את יג' העיקרים של הרמב"ם וחלקי אותם לשלוש קבוצות:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

במה נבדלת נבואת משה מנבואת שאר הנביאים? _____

8. _____

"אילו ניתנה רשות לעין לראות" מה היינו רואים?

"אני את ופא-ם לשצ'בי צוד ננצח, עא בעלם פכח, רק בעלם פרוח.."

כי צד אני יכאפ "לפיתאון" באונופ?

אני בוחרת בעיקר אמונה אחד מפרשימה ומסבירה מהי עצותי
 פמשלעות לפוא מצניק עחי פמאמין בו- ועחי:

עיקר אמונה לאיני מהינה את משלעותי ופייתי רוצה עברחיה את
 פלמחוד עציו בהמשך.

עיקר אמונה לפייתי מוסיפה ערלימה

_____ .9

_____ .10

_____ .11

_____ .12

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

_____ .13

אני מנסה עכביו, מדוע החר פרמה"ם דווקא ביסודות אלא התור עיקרי
 פמאמונה פמרכבי"ם ביפדות?

"יפה טובה!"- איך אני יכולה להסביר באופן אמון את פגיטו?

מה התחבב עלי בצקבות פג'מו?

החזון איש, "אמונה ובטחון" (עמ' 56-57)

מהם התנאים לחשיפת האמונה עפ"י החזון איש מדוע הם נחוצים?

אנשים רבים טועים בהסבר המושג "ביטחון בה"

מהי הטעות?

מהו הפירוש האמיתי למושג "ביטחון בה"

כיצד הפנמת מושג הביטחון בצורתו הנכונה משנה את הדרך בה אדם מתמודד

עם צרותיו

היחס בין אמונה לביטחון:

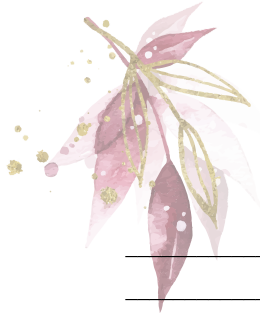
אמונה היא

בטחון הוא

מאוד קל להיות בוטח בה כאשר

אבל המבחן האמיתי לבטחון בה הוא דווקא

מדרש הגדול בראשית י"ב (עמ' 59)

הרעיון המרכזי של המדרש

כתבי את משל הבירה ואת נמשלו

כתבי שתי תובנות על אמונה שניתן ללמוד מ"מדרש הגדול" על חיפוש האמונה של אברהם אבינו:

ג. כיצד מגיעים לאמונה?

האם אמונה היא מצווה? האם יש דרך להגיע לאמונה או שהיא "מתנת טבע"?

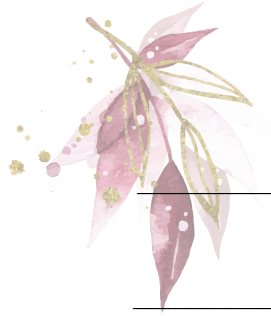
תלמוד בבלי נידה (עמ' 58)

הרעיון המרכזי של המדרש

מה ניתן ללמוד מהדרשה של ר' שמלאי על לימוד התורה של העובר ועל השכחתה לאחר הלידה?

כיצד לדעתך עונה מדרש זה על השאלה – כיצד מגיעים לאמונה?

3. דרך הקדושה:

הדרך לאמונה: _____

האמצעים להגיע לדרך זו: _____

א. _____

ב. _____

ג. _____

לדוגמא: _____

4. דרך ביטחון

הדרך לאמונה: _____

דרך זו מחייבת בסיס של אמונה, אך כאשר דבקים בדרך זו, מתגברת האמונה מכיוון ש _____

דעתך על דרך זו _____

5. דרך הדבקות

הדרך לאמונה: _____

זוהי הדרגה _____

ה'ר'ב דסלר מסביר באמצעות מספר דוגמאות כי אמונה דורשת הכרה נפשית ולא רק הבנה שכלית, הדגימי והסבירי (עמ' 62).

הרב אליהו דסלר, "מכתב מאליהו" (עמ' 60-62)

עם ישראל הוא עם מאמין בטבעו "מאמינים בני מאמינים", ובכל זאת ישנה מצווה מיוחדת לעסוק תמיד באמונה והיא _____

חמש דרכים להגיע לאמונה:

1. הדרך החיצונית:

הדרך לאמונה: _____

כיצד? _____

הדרגה של דרך זו _____

היתרונות והחסרונות בדרך זו: _____

2. הדרך ההתבוננות:

הדרך לאמונה: _____

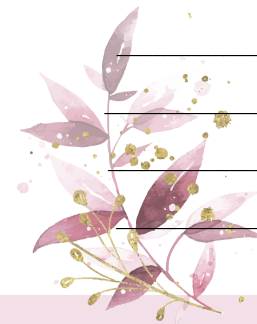
כיצד? _____

א. _____

כפי שאומר הפסוק: _____

ב. _____

כפי שאומר הפסוק: _____

ד. אמונה ומימוש עצמי:

הראי"ה קוק, "בקשת האני העצמי", "אורות הקודש" חלק ג' עמ' ק"מ (עמ' 63-64)

נדמה לעיתים כי אדם מאמין הוא אדם שוותר על הקשבה פנימית למען מטרה גבוהה ממנו. הוא מציית לחוקים, שואל את הרב.

הרב קוק טוען טענה הפוכה ביחס לאדם המאמין. נלמד יחד:

הרב קוק מונה 4 חטאים-

חטא אדם ראשון- _____

חטא עמ"י - _____

חטאה הארץ. _____

חטא הירח- _____

המשותף לכל החטאים אלו - _____

כלומר חטא הוא ביטוי של _____

כלומר, חטא מלשון- _____

עסי'כוס, מה התחשק לך מהעליון עם מצות, באמונה?

צבא דה לביא: צבינו בית ספר לכו מלמדים את התלמידים עם צמח, תארו את מקצועות המלמדים, את אופן המלמד, את צורת הישיבה וצדו, כיצד הצמח:

האם אני "מזדקנת את עצמי" באולפנה?
מה הייתי רוצה להוסיף או לשנות?

הראי"ה מפנה ביקורת למחנכים _____

"נדמה לעיתים כי אדם מאמין הוא אדם שוותר על הקשבה פנימית למען מטרה גבוהה ממנו" הרב קוק מלמד כי _____

האם גח אני חלש כן?

הראי"ה קוק, אורות התשובה פרק ט' פסקה ו' (עמ' 64)

הרב קוק מעלה סיבה לעזיבת הדת הקשורה ללימוד הקודש.

מהי ומהו הפתרון?

כיצד מסביר הרב שקופ את מאמרו של הלל הזקן
 "אם אין אני לי מי אני, וכשאני לעצמי מה אני?"

מצביא בהם אני חלף סתירה בין הרצון הפרטי שלי לבין פירוש חלק
 מכללם

כאן וכיצד דברי רב לקוח יכולים לעזור לי במצבים אלו?

ה. הפרט והכלל בעולם האמונה:

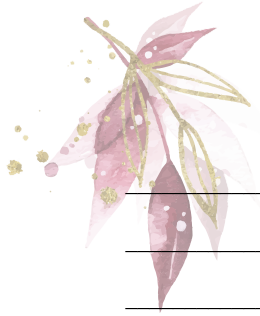
האם חיי אמונה נקשרים רק לעבודה אישית של הפרט? מה
 היחס בין עבודת הנפש של הפרט לחיי הכלל? האם הכלל
 והפרט הם מושגים סותרים?

ה' שמעון שקופ, "שערי יושר" (עמ' 65-66)

מהם הרגשות הסותרים לכאורה על פי דברי הרב שקופ? וכיצד לדעתו ניתן
 להתגבר על סתירה זו בין הרגשות?

הסבירי את המדרגות השונות בהגדרת מושג ה"אני" עפ"י הרב שקופ.

מה היחס בין היחיד לכלל ומה המשמעות הנובעת מכך ליחיד?

האם קיבלתי מלפני על אופי היתרון את המקור? אם אופי הסבר
כפי הצדדית?

יצא לי פאק דברג'ל הפועל את כוחה לל התפילה בצ'בור?

ר' יהודה הלוי, ספר הכוזרי מאמר שלישי סעיפים יח-יט (עמ' 66-67)

חשיבות תפילה בציבור

שאלת מלך כוזר

האם אני מצדדי עם לאופי זו הפאזיס?

תשובת החבר:

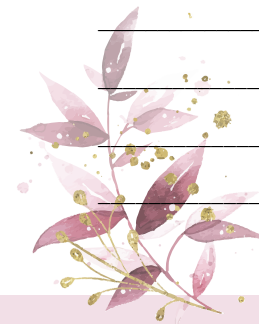
תפילת הציבור עדיפה על תפילת היחיד מכמה סיבות:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

מהי הטענה של הקב"ה כלפי איוב? מה עליו לתקן בעקבות ייסוריו?

מה ייחודה של התפילה היהודית?

כיצד מצאו ייסורי איוב את תיקונם האמיתי?

"איוב נפדה מן המיצר האגואיסטי ונכנס למרחב הסימפטיה עם הציבור
וההצטרפות לזולת, וכי ההתבדלות הפקעה, ובמקומה הופיעה התחברות"
הסבירי את דברי הרב סלוביץ'יק

ה' יוסף דב סלוביץ'יק, "קול דודי דופק" (עמ' 67-68)

הקדמה-

מי היה איוב?

איש הגורל:

דרכו להתמודדות עם משבר:

איש הייעוד:

דרכו להתמודדות עם משבר:

כל זמן שאיוב התנהג כמו איש _____ כלומר _____

תשובת הקב"ה אליו הייתה _____

כאשר הבין זאת איוב ואמר _____

גילה לו הקב"ה את סוד הייעוד. כלומר הסביר לו שאת _____

לעולם לא יבין, אך את _____ חובה עליו לדעת.

הפילוסוף: סכמי את העקרונות המרכזיים בתשובת הפילוסוף:

מדוע המלך אינו מקבל את התשובה?

מיבו הפילוסוף לאוני פוגלת סביב אן התוכי?

1. עם ישראל מאמינים בני מאמינים:

מה ייחודו ותפקידו של עם ישראל בעולם?

ריה"ל, ספר הכוזרי, מאמר ראשון (עמ' 69-77)

תארי את נק' הפתיחה של המסע המתואר בספר הכוזרי:

מה אני לומדת מכך לפימסל נפתח החלום?

מה אני לומדת מכך לפימסל מתחיל מהמלפ" כוונתך רצויה אך אלליך אינו רצויה?

מה אני יכולה ללמוד מ"סיפור המסגרת" למ בכוזרי עם חיפושית
הכלל וצא חיפושית לט?

המוסלמי: מהם עקרונות הדת המוסלמית כפי שמוצגים בספר ה"כוזרי"?

מדוע דוחה המלך את הדת המוסלמית?

לאחר ללברנו כהרת דרך עם הילם, איטו תלובה תלנה לבקלתו?
ומה יוכל לענות עם בקלתו לם?

הנוצרי: מהם יסודות הדת הנוצרית המוצגים בספר ה"כוזרי"?

מדוע דוחה המלך את הנוצרי?

מהו ה"נוצרי" לאון פוגלת סביה או התוכי?

תשובת החבר:

מה יוצא דופן בתשובת החבר היהודי? ומה תגובת המלך לתשובתו?

מדוע מתחיל החבר לתאר את היהדות בסיפור ההתגלות לאבות וביציאת מצרים?

לאחר שמבין החבר שאמונת היהודים מבוססת על התגלות - הוא מגיע למסקנה כי היהדות מחייבת רק _____ ולא את _____ (סעיף כו)

בתגובה מסכים החבר עם טענת מלך כוזר ומסביר לו את השווה והשונה בין גוי לבין יהודי (סעיף כז)

מוסלמי	נוצרי	פילוסוף	
			תיאור הא-לוהים
			האם האל ברא את העום
			מהו הקשר בין האל לבני האדם
			על מה מבוססת הגישה
			דחיית הכוזרי

ר'צנין האלוקי' - איפּ און פּוּעלט אונען בחייך לט'?

על מנת להסביר את דעתו יותר מפרט החבר את הדרגות השונות במציאות והמייחד כל דרגה ודרגה:

כתבי מהן ארבע דרגות המציאות שמתאר החבר:

מה הדרגה המיוחדת של עם ישראל?

מה ההבדל בין התפשטות הדתות האחרות לבין האמונה היהודית?

פגלנו לעולם פגים מתקופות שונות ומאזורים שונים בארץ,
 וכאם מדגלים את חשיבותו של מצאד בר סיני באמונה פיבודית
 מה חידשו עי באקורות בענין זה?

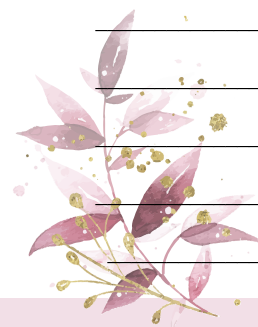

הבן איש חי, "משלי הבן איש חי":

"כי אם לבינה תקרא" הסבירי מדוע עפ"י הבן איש חי, התורה, היא הבינה, נקראת
 "אם" ולא "אב"? ומה ניתן ללמוד מכך על הקשר שלנו אליה

הרמב"ם, איגרת תימן (עמ' 79)

מה ייחודו של מעמד הר סיני וכיצד הוא יכול לחזק את העם בעתות משבר?

הראי"ה קוק, "אגרת תקנ"ה" (עמ' 81-83)

מאילו שני יסודות מורכבת קדושת ישראל?

מהו היסוד הגדול מבין השניים ומדוע?

איזה יסוד בולט יותר בדור של "עקבתא דמשיחא" וכיצד ניתן לראות זאת?

סכמי בקצרה את תשובתו של הרב קוק לשאלה מדוע הוא מקרב את פושעי ישראל:

הראי"ה קוק, "למהלך האידאות בישראל", "אורות" פרק ב' (עמ' 80)

מה תפקידו של עם ישראל? מדוע ניתן התפקיד לעם ולא ליחידים?

כאם לדעתך מדינת ישראל לא היו אמאאאא תפקיד זה כפי שייצג אב
ברה קוק? הסבירי

